

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 22P/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202647
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223202647.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. J., narodený XX.XX.XXXX, toho času v starostlivosti B. C. L. U. U. L. XXX/XX, XXX XX X., zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - I. J., B. XX.XX.XXXX, O. L. T. XX, XXX XX X., H. X. na H.: Č. XX, XXX XX X., a otec - neuvedený, v konaní na návrh starej matky MH. J., B. XX.XX.XXXX, O. X. T. XX, H. X. na H.: Č. XX, XXX XX X., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého sa maloleté dieťa - I. J., narodený XX.XX.XXXX, toho času v starostlivosti B. C. L. so sídlom L. XXX/XX, XXX XX X., zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľky matky T. J., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, aktuálne bytom na adrese: Č. XX, XXX XX X., na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ktorou je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

II. Navrhovateľka - matky T. J., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, aktuálne bytom na adrese: Č. XX, XXX XX X. - je povinná v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia podať na súd návrh vo veci samej - návrh na zverenie maloletého dieťaťa: I. J., narodený XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 16.06.2023, podaným toho istého dňa tunajšiemu súdu, žiada navrhovateľka súd, aby nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého sa maloletý I. J. zverí do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že maloletý je jej vnuk, dňa XX.XX.XXXXX bol zverený neodkladným opatrením do neziskovej organizácie L., B.. C., keďže matka nemala vhodné bytové podmienky ani rodičovské zručnosti, aby dokázala zabezpečiť dostatočnú starostlivosť o maloletého. Navrhovateľka s manželom v tom čase nemali bytové podmienky na starostlivosť o maloletého. Tieto si však upravili, pripravili detskú izbu a s malým majú vytvorený láskyplný vzťah, chodia ho do zariadenia navštevovať a je naplánovaný víkendový pobyt maloletého v domácnosti navrhovateľky. Navrhovateľka má úprimný záujem o maloletého a o zabezpečenie jeho celkovej starostlivosti, jej manžel so zverením maloletého súhlasí. Matka maloletého je aktuálne tehotná, býva v domácnosti navrhovateľov, ale chce sa presťahovať do P. Matka je mierne mentálne a nedokáže zabezpečiť dostatočnú starostlivosť o I.. Otcovstvo k maloletému určené nie je.

3. K návrhu boli pripojené tieto listinné dôkazy: rodný list maloletého dieťaťa+ sobášny list navrhovateľky; súhlas manžela so zverením; výpis z registra trestov navrhovateľky; potvrdenie o zdravotnom stave navrhovateľky.

4. Dňa 14.06.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava doručil správu zo šetrenia pomerov do konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P 17/2023, z ktorej súd zistil, že bytové podmienky v rodine sa výrazne zmenili k lepšiemu - byt v čase šetrenia bol uprataný, útulný, na požadovanej hygienickej úrovni, maloletý má pripravené všetky potrebné veci. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately konštatoval, že sú vytvorené v domácnosti navrhovateľky vhodné podmienky pre napĺňanie potrieb a zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin detí a odporučil súdu zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.
5. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu bolo zistené, že na tunajšom súde je vedené konanie na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o nariadenie výchovného opatrenia k maloletému, pričom na pojednávaní konanom dňa 15.06.2023 navrhovateľ zobral svoj návrh späť.
6. Uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 9/2023-20 zo dňa 27.02.2023 súd do skončenia konania o nariadenie ústavnej starostlivosti, náhradnej osobnej starostlivosti, resp. uloženia výchovného opatrenia, najdlhšie však na obdobie do 27.08.2023 odovzdal maloleté dieťa do starostlivosti B. C. L., keďže v tom čase matka ani stará matka nemali vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o dieťa. Toto rozhodnutie súdu nadobudlo vykonateľnosť dňa 27.02.2023 a právoplatnosť dňa 28.03.2023.
7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.
8. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ účinný od 01.07.2016 pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.
9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.
10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.
11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.
12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.
13. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.
14. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.
15. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.
16. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.
17. Podľa § 45 ods. 1 až 6 zákona č. 36/2005 Z. z. v platnom znení /ďalej len zákona o rodine/ (1) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým

pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Zákonná formulácia § 367 CMP neupravuje konkrétne situácie, v ktorých môže súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia, t. j. môže k nemu pristúpiť v závislosti od konkrétnych okolností, pričom súd musí iba starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

19. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

20. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

21. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletá môže ísť bývať do domácnosti navrhovateľky, ktorá si medzičasom upravila svoje pomery a podmienky tak, aby vedela zabezpečovať starostlivosť o

maloletého. Z vykonaného šetrenia bolo zistené, že podmienky pre dieťa u navrhovateľky sú vyhovujúce, navrhovateľka sa oň chce starať a dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletého.

22. Súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k jednoznačnému záveru, že v danom prípade bola preukázaná naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov a boli dané podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v požadovanom smere, aby bola dočasne zastabilizovaná situácia maloletého dieťaťa a toto bolo dané do rodinného prostredia, ktoré mu je známe, v ktorom sa aktuálne nachádza aj jeho matka.

23. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, keďže zistil dôvodnosť podania tohto návrhu, naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi, keď mal preukázané, že je nevyhnutné riešiť situáciu maloletého dieťaťa. Matka nie je schopná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. V danom prípade je jednoznačne v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v prostredí, ktoré dobre pozná a na ktoré si zvyklo, kde sa cíti bezpečne. Z obsahu spisového materiálu mal súd preukázané, že navrhovateľka už v súčasnosti má po poskytnutí sociálneho poradenstva a pomoci predpoklady na to, že starostlivosť o maloleté dieťa bude vykonávať na požadovanej úrovni, že preňho vytvorí rodinné prostredie, v ktorom sa bude cítiť isto a bezpečne. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, nakoľko takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa.

24. V súlade s § 330 ods. 1 CSP súd rozhodol o tom, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas, a to do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, t.j. do rozhodnutia vo veci zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti, keď súd starej matke zo strany matky ako navrhovateľke zároveň uložil povinnosť v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať na súd návrh o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Pokiaľ návrh nebude v určenej lehote podaný, súd podľa § 336 ods. 3 CSP uznesenie o neodkladnom opatrení zruší.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP